

Roeden voor Nederlandse, Amerikaanse en Japanse molens

Straathof levert driehonderdste molenroede

Voor wie een molen goed wil onderhouden en restaureren, is een bedrijf dat de benodigde authentieke onderdelen kan maken onmisbaar. Constructiebedrijf J. Straathof BV in Hillegom is zo'n bedrijf. Straathof is gespecialiseerd in het vervaardigen van nieuwe molenroeden en staartbalken. Dit jaar wordt een mijlpaal bereikt: Straathof levert de driehonderdste roede aan molenmaker en molenaar Johannes Kooistra in Joure.

TEKST: KEES KLEIJWEGT

Constructiebedrijf J. Straathof is van oudsher een gereedschaps- en hoefsmid. Inmiddels is het niet meer te vergelijken met de dorpssmid van toen. Straathof houdt zich nu onder andere bezig met staalconstructies, renovaties, hekken, trappen en natuurlijk molenroeden. In 2012 is het bedrijf een zusterbedrijf geworden van Evers staalconstructies. Sindsdien wordt het bedrijf geleid door Marco Bax die al sinds 1995 meedraait bij Straathof.

"We leveren elk jaar ongeveer tien roeden af", licht hij toe. "Die blijven niet alleen in Nederland. In 1993 hebben we de eerste roede aan Japan geleverd voor windmolen De Liefde, een kopie van een Nederlandse stenen poldermolen die in 1994 door de be-

kende molenmaker Verbij is gebouwd, ter gelegenheid van het veertigjarig bestaan van de stad Sakura, nabij Tokyo. Ook in de Verenigde Staten draaien de Straathof-roeden. In 1964 haalde de Amerikaanse Nederlander Bill Wichers molen De Zwaan van het Noord-Bra-

bantse Vinkel naar de plaats Holland in Michigan. Daar draait hij nog steeds, maar sinds 2000 met onze roeden," vertelt hij trots. "Ook dit contact is gelegd via molenmakersbedrijf Verbij in Hoogmade, waar wij al sinds de eerste roede een warme relatie mee hebben.

GIFT

In 1983 zaten ons bedrijf en dat van Verbij in Rijpwetering. Toen Verbij de in dit plaatsje gelegen Akkerslootmolen restaureerde, vroegen ze ons om de roeden te maken. Samen met de

kennis en de mensen van Verbij hebben we toen de eerste roeden vervaardigd.

Bijna twintig jaar later, in 1996, schonken we de honderdste roede aan een molen in Oud Ade.

Binnenkort zal nummer driehonderd dus door Straathof geleverd worden. Die is bestemd voor Johannes Kooistra.

Marco Bax (l) en collega's Paul Straathof (m) is al sinds het begin werkzaam bij Straathof en heeft alle molenroeden tot nu toe door zijn handen zien gaan. Zijn kennis wordt nu overgedragen aan collega Carlo van Goozen (r). (Foto: Archief J. Straathof BV)

Roedes nummer 300 en 301 van J. Straathof BV wachten bij Penninga's Molen in Joure op plaatsing. (Foto: Johannes Kooistra)

Hij is molenmaker bij firma De Molenmakers uit Tzummarum, maar ook molenaar van Penninga's Molen in Joure. Omdat dit weer een mijlpaal is, willen we een gift doen die ten goede komt aan Penninga's Molen. In overleg met Johannes maken we enkele stalen hulponderdelen en doen we een geldelijke donatie. Omdat wij de molenwereld een warm hart toedragen willen we tevens een schenking doen aan de vereniging De Hollandsche Molen", licht Marco toe.

THERMISCH VERZINKT

"Een molenmaker moet de vele bewegende delen van een molen met regelmaat controleren. Als de roeden

vervangen moeten worden, is dat geen standaardklus. Elke roede is uniek. De molenmaker moet deze met de hand opmeten en geeft de maatvoering meestal op papier aan ons door," zegt Marco. "Sinds de nieuwe richtlijnen van 2011 moeten de roeden vanwege de gevraagde levensduur thermisch verzinkt worden. Wij konden ons niet vinden in de uitvoering van deze nieuwe richtlijnen. We hebben er daarom voor gekozen om de roeden uit één stuk te blijven maken en deze dubbeldip te verzinken. Met deze uitvoering hebben we circa 30 roeden afgeleverd."

CREATIEVE OPLOSSING

"De laatste fase is de plaatsing van de

Het plaatsen van de eerste roeden bij de Akkerslootmolen in Rijpwetering in 1983. (Foto: Archief J. Straathof BV)

Het transport van de roeden voor de Waterloosmolen in Rijpwetering in de winter van 1996 ging noodgedwongen over het ijs. (Foto: Archief J. Straathof BV)

roeden in de as van de molen. Omdat molens niet altijd even goed bereikbaar zijn is dat regelmatig een uitdaging. De meest creatieve oplossing hebben we in de strenge winter van 1996 toegepast bij de Waterloosmolen in Rijpwetering. Vanwege de slechte bereikbaarheid over de weg hebben we de roeden met spoed gemaakt zodat we deze nog over het ijs naar de molen konden transporteren!", vertelt Marco. "Inmiddels druppelen de opdrachten voor nieuwe roeden nog steeds binnen. De komende tijd zal dit door blijven gaan vanwege het vervangen van de gedeelde roeden", verwacht ik. "Wij zien de toekomst positief tegemoet en gaan op naar nummer vierhonderd!"

KIJKEN HOE HET PRODUCTIEPROCES VERLOOPT?

De fabricage, thermisch verzinken en het poedercoaten van de roeden voor molen De Paauw in Nauerna (NH) door Straathof staat op Youtube. Zoeken op: Straathof roeden.

